

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Τμήμα Μελετών**

Ταχ. Δ/ση: Κεφαλληνίας 45 & Κόμμα Τράκα
Τ.Κ. – Πόλη: 112 57, Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Παναγοηλιοπούλου
213 2124 743
eMail: eaadhsy@eaadhsy.gr
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
Fax: 213 2124 777
Ιστότοπος: www.hsppa.gr
www.eaadhsy.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΗ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Αρ. πρωτ.: 5035
Αθήνα, 28/09/2018

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Αποδεκτών

(μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

Θέμα: «Ζητήματα που άπτονται του χρόνου έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο (δικαιολογητικών κατακύρωσης) για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού»

Σε συνέχεια σχετικών έγγραφων και προφορικών ερωτημάτων ως προς το χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τους προσωρινούς αναδόχους (δικαιολογητικών κατακύρωσης) ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, ελλείψει ρητής νομοθετικής ρύθμισης για το εν λόγω θέμα, επισημαίνονται υπό τη μορφή ερωταπαντήσεων, για λόγους ευχερέστερης κατανόησης και εφαρμογής, τα ακόλουθα, προς υποβοήθηση των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων:

- **Ποιο χρονικό διάστημα πρέπει να καταλαμβάνουν τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται από τους προσωρινούς αναδόχους (δικαιολογητικά κατακύρωσης), ως προς τις έννομες καταστάσεις που βεβαιώνουν;**

Σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, τα εν λόγω δικαιολογητικά πρέπει να καταλαμβάνουν τον χρόνο της υποβολής της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, τον χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών του άρθρου 80, καθώς και τον χρόνο σύναψης της σύμβασης (στην περίπτωση που απαιτείται να υποβληθούν επικαιροποιημένα τα ως άνω δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ως άνω νόμου).

- **Πότε εκδίδονται τα δικαιολογητικά (κατακύρωσης) που υποβάλλει ο προσωρινός ανάδοχος;**

Εάν στη διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο της διαδικασίας, δεν προβλέπεται ρητά ορισμένος χρόνος έκδοσης των εν λόγω δικαιολογητικών, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Τα δικαιολογητικά εκδίδονται, κατά κανόνα, μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης στον προσωρινό ανάδοχο κατά το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 και εντός των προβλεπόμενων σε αυτό προθεσμιών, ώστε να διασφαλίζεται το επίκαιρο των καταστάσεων που βεβαιώνουν.

Κατά παρέκκλιση του ανωτέρω κανόνα, πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί προ της κοινοποίησης της πρόσκλησης, μπορούν να υποβληθούν, στην περίπτωση που εξακολουθούν να ισχύουν κατά τον χρόνο υποβολής τους. Παραδείγματος χάριν, πιστοποιητικά φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδόθηκαν δέκα ημέρες προ της πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης και εξακολουθούν να ισχύουν, μπορούν να υποβληθούν ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, εφόσον υποβληθούν εντός του χρόνου ισχύος τους.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι τα πιστοποιητικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας δεν καλύπτουν το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα. Λόγω του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος αυτών των πιστοποιητικών που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι.

Το απόσπασμα ποινικού μητρώου και τα λοιπά πιστοποιητικά που εκδίδονται από τις δικαστικές αρχές του άρθρου 80 παρ. 2 του ν. 4412/2016 (πχ. περί μη πτώχευσης, εξυγίανσης, δικαστικής εκκαθάρισης, κλπ), δεδομένου ότι βεβαιώνουν έννομες καταστάσεις μέχρι και το χρόνο έκδοσής τους, δεν είναι απαραίτητο να εκδίδονται και κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής. Τουναντίον, αρκεί η προσκόμισή τους από τον προσωρινό ανάδοχο με ημερομηνία μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή τους, δεδομένου ότι τα εν λόγω δικαιολογητικά καλύπτουν όλο το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου, καλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016.

- **Ποιος ο χρόνος έκδοσης της ένορκης βεβαίωσης που προσκομίζεται σε αντικατάσταση και μέχρι την έκδοση του πιστοποιητικού της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (πιστοποιητικού του ΣΕΠΕ);**

Εάν στη διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο της διαδικασίας, δεν προβλέπεται ρητά ορισμένος χρόνος έκδοσης της εν λόγω ένορκης βεβαίωσης, η τελευταία μπορεί να εκδίδεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο μετά την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και μέχρι την προσκόμισή της μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο (δηλαδή ακόμη και κατόπιν της πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή για την υποβολή των εν λόγω δικαιολογητικών), αρκεί στο περιεχόμενό της να βεβαιώνεται ότι δεν έχουν εκδοθεί πράξεις επιβολής προστίμου σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής.

- **Σε ποιες περιπτώσεις η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ζητεί από τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 80 του ν. 4412/2016, πριν του κοινοποιήσει την κατακυρωτική απόφαση;**

Σύμφωνα με το άρθρο 105 παρ. 3γ' του ν. 4412/2016, η υποχρέωση υποβολής επικαιροποιημένων δικαιολογητικών ισχύει, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπεται προσυμβατικός έλεγχος ή εάν ασκηθεί προδικαστική προσφυγή και ένδικα μέσα κατά της απόφασης κατακύρωσης.

- **Στις ανωτέρω περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητεί από τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 80, γίνονται αποδεκτά δικαιολογητικά που φέρουν χρονική διάρκεια ισχύος, όπως η φορολογική και η ασφαλιστική ενημερότητα, και τα οποία είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής τους, έστω και αν έχουν εκδοθεί πριν την πρόσκληση υποβολής των ως άνω επικαιροποιημένων δικαιολογητικών;**

Ναι, εάν τα δικαιολογητικά φέρουν διάρκεια ισχύος (όπως η ασφαλιστική και η φορολογική ενημερότητα) και εξακολουθούν να ισχύουν κατά το χρόνο που ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει τα επικαιροποιημένα δικαιολογητικά στην αναθέτουσα αρχή, καλύπτουν την απαίτηση προσκόμισης «επικαιροποιημένων δικαιολογητικών» και δεν απαιτείται να εκδίδονται εκ νέου (μετά την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης προσκόμισής τους).

Αντιθέτως, εάν από την κείμενη νομοθεσία δεν προκύπτει η χρονική διάρκεια ισχύος των δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 ή η ισχύς αυτών έχει λήξει ήδη κατά το χρονικό διάστημα που ο προσωρινός ανάδοχος προσκαλείται από την αναθέτουσα αρχή να τα προσκομίσει επικαιροποιημένα, τότε οφείλει να προσκομίζει τα σχετικά δικαιολογητικά επικαιροποιημένα, με ημερομηνία έκδοσης αυτών μετά την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης υποβολής τους.

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Διεθνών Σχέσεων
3. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
4. Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων
5. Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών
6. Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου
7. Διεύθυνση Βάσεων Δεδομένων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων
8. Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης
9. Περιφερειακό Γραφείο Θεσσαλονίκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1) Προεδρία της Δημοκρατίας

2) Βουλή των Ελλήνων

3) Όλα τα Υπουργεία / Γενικές-Ειδικές Γραμματείες (Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/σεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)

- Υπουργείο Εσωτερικών (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Τμήματα/Γραφεία Προμηθειών),

- Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης,

- Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης,

- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας,

- Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης],

- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,

- Υπουργείο Εξωτερικών,

- Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

- Υπουργείο Οικονομικών,

- Υπουργείο Υγείας,

- Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης

- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού (προς περαιτέρω κοινοποίηση στις Εφορείες Αρχαιοτήτων),

- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών,

- Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής,

- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

- Υπουργείο Τουρισμού.

4) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)

5) Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

6) Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

7) Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)

8) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/σεις Νομοθετικού)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης

9) Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)

10) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων